

การศึกษาการใช้การบำบัดทางความคิดและพฤติกรรมต่อความวิตกกังวลในผู้ป่วยโรควิตกกังวล
โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี จังหวัดกาญจนบุรี



นางสาวเจริญ สมพงษ์

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2552
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I247728A7

A STUDY OF USING COGNITIVE BEHAVIOR THERAPY ON ANXIETY OF PATIENTS
WITH GENERALIZED ANXIETY DISORDER, SUKSIRISRI SAWAT HOSPITAL,
KANCHANABURI PROVINCE

Miss Charoen Sompong

An Independence Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing

Faculty of nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ

การศึกษาการใช้การบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม
ต่อความวิตกกังวลในผู้ป่วยโรควิตกกังวล โรงพยาบาล
ศุภศรีศิริสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

โดย

นางสาวเจริญ สมพงษ์

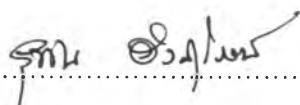
สาขาวิชา

การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช


อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ

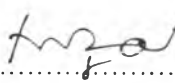
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพักตร์ อุทิศ

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการศึกษาอิสระ
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต


.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร. ยูพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ


.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญรัชชัย)


.....อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพักตร์ อุทิศ)


.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(นางเพชรี คันธสายบัว)

เจริญ สมพงษ์ : การศึกษาการใช้การบำบัดทางความคิดและพฤติกรรมต่อความวิตกกังวล
ในผู้ป่วยโรควิตกกังวล โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี จังหวัดกาญจนบุรี (A STUDY OF
USING COGNITIVE BEHAVIOR THERAPY ON ANXIETY OF PATIENTS WITH
GENERALIZED ANXIETY DISORDER, SUKSIRISAWAT HOSPITAL,
KANCHANABURI PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา: ผศ.ดร. เพ็ญพัทธ์ อุทิศ, 141 หน้า

การศึกษานี้เป็นการดำเนินโครงการศึกษาอิสระ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความ
วิตกกังวลของผู้ป่วยโรควิตกกังวล ก่อนและหลังการได้รับการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม
กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยโรควิตกกังวลจำนวน 20 คน ซึ่งได้รับการคัดเลือกตามเกณฑ์คุณสมบัติจาก
แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย โปรแกรม
การบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม แบบวัดความวิตกกังวลประจำตัวและความวิตกกังวลขณะ
ปัจจุบัน (State-Trait Anxiety) ของ Speilberger (1967) และแบบประเมินความคิดอัตโนมัติด้านลบ
ของ Hollon & Kendall (1980) โดยเครื่องมือทั้ง 4 ชุด ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจาก
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช จำนวน 3 ท่าน เครื่องมือ 3 ชุดหลังมีค่าความ
เที่ยงสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ .92, .86 และ .79 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที (paired t-test)

ผลการศึกษาที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

ความวิตกกังวลขณะปัจจุบันและความวิตกกังวลประจำตัวของผู้ป่วยโรควิตกกังวลหลัง
ได้รับการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรมลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05 ($t = 13.11$
และ 11.10 ตามลำดับ)

สาขาวิชา..... การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช.... ลายมือชื่อนิสิต.....
ปีการศึกษา...2552..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

51736 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEYWORD: COGNITIVE BEHAVIOR THERAPY / ANXIETY / GENERALIZED ANXIETY DISORDER

CHAROEN SOMPONG : A STUDY OF USING COGNITIVE BEHAVIOR THERAPY ON ANXIETY OF PATIENTS WITH GENERALIZED ANXIETY DISORDER, SUKSIRISRI SAWAT HOSPITAL, KANCHANABURI PROVINCE. ADVISOR: ASST. PROF. PENPAKTR UTHIS, Ph.D., 141 pp.

The purpose of this study was to compare the negative symptoms of schizophrenic patients before and after receiving holistic nursing care program. Sample of this study were 20 schizophrenic patients from Galya Rajanagarindra Institute, who met the inclusion criteria. Instruments for this study were holistic nursing care program of schizophrenic patients, negative symptoms scale, and self-practice during hospitalization scale. The instruments were examined for content validity by five professional experts. The reliability of the two scales were .87 and .84, respectively. Statistical techniques in data analysis were percentage, mean, standard deviation and paired t - test.

Major findings were as follows:

The state anxiety score and trait anxiety scores of patients with anxiety who received the cognitive behavior therapy were significantly lower than that before at $p < 0.05$ ($t = 13.11$ and 11.10 respectively).

Field of Study :Mental Health and Psychiatric Nursing..

Academic Year : ...2009.....

Student's Signature : *Charoen Sompang*
 Advisor's Signature : *Penpaktr Uthis*

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้เป็นประสบการณ์การศึกษาที่สำคัญยิ่งทางการศึกษา ซึ่งสำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพัทธ์ อุทิศ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ซึ่งให้คำแนะนำและชี้แนะให้ ผู้ศึกษาได้เกิดการเรียนรู้พร้อมทั้ง ทุ่มเทเสียบสละเวลา ตลอดจนเป็นกำลังใจให้การศึกษาดำเนินลุล่วงตามเวลาที่กำหนด ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความเอื้ออาทรที่อาจารย์มีให้และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระที่มีความเมตตาอย่างยิ่งแก่ลูกศิษย์ทุกคน และอาจารย์เพชร คันธสายบัว กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ ที่กรุณาให้คำแนะนำให้โครงการนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นรวมทั้งคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความรู้และคำแนะนำรวมทั้งให้กำลังใจเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ ขอขอบคุณ กรมสุขภาพจิตที่สนับสนุนทุนการศึกษานองจบหลักสูตร ขอขอบคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาลสุราษฎร์ศรีสวัสดิ์ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลสุราษฎร์ศรีสวัสดิ์ทุกท่าน ที่ให้โอกาสศึกษา และอำนวยความสะดวกในการศึกษาครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณพ่อสมศักดิ์ สมพงษ์ และ คุณแม่เล็ก สมพงษ์ ที่ให้ชีวิต ปัญญา ทุนทรัพย์ และกำลังใจให้อดทน

ขอขอบคุณตลอดดี ทับทิม ที่ให้คำชี้แนะในการใช้หลักสถิติในโครงการศึกษาอิสระครั้งนี้

ท้ายนี้ ขอขอบคุณพี่ เพื่อนและน้องๆ คณะพยาบาลศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่คอยช่วยเหลือแนะนำ ให้กำลังใจ และที่สำคัญที่สุดคือ ความปรารถนาดี และความจริงใจที่มีให้กัน เป็นความรู้สึกที่มีค่าที่ยิ่งใหญ่ที่สุดและคุณค่าอันเกิดจากโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ ขอมอบให้แด่ผู้ป่วย ผู้ดูแล และครอบครัวผู้ป่วยจิตเภททุกๆท่าน ให้มีความสุขกายและสุขภาพใจที่เข้มแข็งตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	5
ขอบเขตการศึกษา.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	50
ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	86

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	100
ภาคผนวก.....	107
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	108
ภาคผนวก ข ตารางข้อมูลเกี่ยวกับภาวะสุขภาพของผู้ป่วยโรคโควิดกั่วงวล.....	110
ภาคผนวก ค ตัวอย่างการสนทนาของผู้ป่วย.....	113
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	125
ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ.....	141

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	กระบวนการคิดที่บิดเบือนและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้ป่วย.....	19
2	ตารางแสดงแผนการดำเนินกิจกรรม โปรแกรมการบำบัดทางความคิดและ พฤติกรรม.....	61
3	คะแนนความคิดอัตโนมัติด้านลบของผู้ป่วย โรควิตกกังวล หลังจากได้รับการใช้ การบำบัดทางความคิดและพฤติกรรมรายบุคคล.....	76
4	จำนวนและร้อยละของผู้ป่วย โรควิตกกังวล จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ความเพียงพอของรายได้ และสถานภาพสมรส.....	80
5	คะแนนและระดับความวิตกกังวลขณะปัจจุบัน (State anxiety) ก่อนและหลัง ได้รับการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม.....	81
6	คะแนนและระดับความวิตกกังวลประจำตัว (Trait anxiety) ก่อนและหลังได้รับ การบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม.....	82
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตามระดับคะแนนความวิตกกังวล และค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความวิตกกังวลก่อนการบำบัด..	83
8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มเป้าหมายจำแนกตามระดับคะแนนความวิตกกังวล และค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความวิตกกังวลหลังการบำบัด..	84
9	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความวิตกกังวลขณะ ปัจจุบัน (State anxiety) และความวิตกกังวลประจำตัว (trait anxiety) ของผู้ป่วย โรควิตกกังวลก่อนและหลังได้รับการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม.....	85
10	จำนวนและร้อยละของผู้ป่วย โรควิตกกังวล จำแนกตาม อาการที่เกิดเมื่อมีความ วิตกกังวล.....	111
11	จำนวน และร้อยละของวิธีการบรรเทาความวิตกกังวลและอาการไม่สุขสบาย ทางกายของผู้ป่วยโรควิตกกังวล.....	112